

Gamle leker i ny drakt

4. klassetrinn på Bergseng skole på Trondenes historiske senter holdt oppvisning i gamle leker.

Leken stimulerer inkludering, det er kjedsomhet som stimulerer mobbing. Lek og spill i skolegården er ikke bare tidsfordriv. Det lærer barna sosialisering fordi de må forholde seg til hverandre og til spillet. De får mosjon og aktivitet som gjør dem bedre i stand til å møte neste skoletime.

Men lek og spill er også bærere av kulturarv. I leken blir barn påvirket av samfunnet rundt. En overfører sosiale referanser, moral og tradisjoner fra voksne til barn eller fra eldre til yngre barn. Lek er gjerne et speilbilde av den tida en vokser opp i. Så leken i dag vil gjerne være forskjellig fra gamle leker, men den sosiale leken må ikke forsvinne.

Gamle leker er i hvert fall i ferd med å forsvinne. Harstad historielag tenkte derfor å få prøvd ut om gamle leker hadde appell til dagens barn og ungdom. Rigmor Fuhr, styremedlem i Harstad historielag og pensjonert lærer, tok kontakt med lærer Marit Strandbu på Bergseng skole. De fikk med seg 4. klassetrinn og øvde inn gamle barneleker som «Bro, bro brille», «Slå på ring» og flere leker som krever mange deltagere.

Ivrige gutter som leker «Bro bro brille» og jenter som leker «Ta den ring».

4.klassetrinn på Bergseng øvde inn disse lekene med stor entusiasme og lyst. Deres engasjement smittet over til flere klassetrinn på Bergseng. Torsdag 14. juni i skoletiden hadde klassen oppvisning ute foran inngangen til Trondenes historiske senter. Her fikk vi se ivrige barn som helhjertet deltok i leken. Tilfeldigvis var en videregående klasse innom senteret, og det var artig å se noen av dem også prøve seg på lekene.

Den første leken vi fikk se, var en klappelek som kommer fra Harstad. Sammen med leken, hadde barna lært seg teksten og sang flittig med. Deretter foregikk «Bro, bro brille»-leken i flere grupper. Etter hvert som barna ble fanget, måtte de velge mellom f.eks. appelsin og eple og slik ble lagene delt inn før de skulle prøve hvilke lag som var sterkest. Neste lek var «Ta den ring..» Her stilte de seg i en ring med hendene på ryggen og en av dem gikk rundt og ga ringen tilfeldig til en. Så skulle de gjette hvem som hadde den. Til sist fikk vi en lek som far til Rigmor hadde lært henne. Det var tredje mann i vinden. Det var en slags lek som lignet på Sisten. Den ble flyttet ut på plenen for her var det fart på ungene.

Harstad historielag ønsket med dette prosjektet å få prøvd om gamle barneleker kunne ha appell til dagens barn. Historielaget tror at de gamle lekene er viktig for ungenes oppvekst. Det lekende menneske er og det skapende menneske, både ung og gammel. Gjennom lek og fri utfoldelse vil vi lettere kunne komme i en tilstand hvor vi tenker nye tanker og nye ideer. Leken er og mer inkluderende enn den organiserte idretten som i dag mye har tatt over fritida til ungene.

Prosjektet med 4. klassetrinn på Bergseng skole viste i hvert fall at gamle leker og spill har appell til dagens barn. I tillegg fikk nok de eldre som hadde møtt opp, mye ut av oppvisninga ute på Trondenes. De mintes egen lek og hvordan de sjøl gjorde det i gamle dager. Barns lek vil være den beste underholdning på våre sykehjem. Gamle leker kan med fordel tas inn både i «Den kulturelle skolesekken» og i «Den kulturelle spaserstokken».

Andreas Bergland, leder av Harstad historielag, sammen med Rigmor Fuhr. Rigmor ledet an og lærte ungene gamle leker egna i skolegården.

Referat: Frode Bygdnes, sekretær Harstad historielag